

Statenmededeling

Onderwerp

Pakketten van maatregelen en onderzoeken natuurdoelanalyses Brabantse Natura 2000-gebieden.

Datum

11 februari 2025

Documentnummer

GS: 6007590

PS: 6076971

Programma

Natuur

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Het vaststellen van de pakketten van maatregelen en onderzoeken natuurdoelanalyses (NDA's) voor twaalf Brabantse stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Aanleiding

De uitvoering van natuurherstelmaatregelen heeft al jaren een hoge prioriteit voor GS, in het bestuursakkoord 'samen maken we Brabant!' wordt dit onderstreept. Voor de uitvoering van de PAS-herstelmaatregelen zijn in vijftien Natura 2000-gebieden succesvol natuurherstelprojecten uitgevoerd. Dit heeft al veel natuurherstel opgeleverd, maar de NDA's tonen aan dat er meer nodig is. De balans van de uitvoering van natuurherstelmaatregelen verschuift daarom meer van uitvoering in de Natura 2000-gebieden, naar uitvoering rondom de Natura 2000-gebieden. Dit is nodig om de natuur binnen de Natura 2000-gebieden te versterken en de natuurdoelen te halen.

Van de NDA-maatregelen en onderzoeken opgenomen in de bijlagen bij deze Statenmededeling zijn er meerdere al in uitvoering. Andere maatregelen en onderzoeken zijn momenteel in voorbereiding en kunnen op korte termijn worden uitgevoerd. Dit pakket is een bouwsteen om Brabant open te houden en maakt duidelijk welke maatregelen en onderzoeken vanuit het natuurdomein (inclusief hydrologische maatregelen) de komende jaren prioriteit hebben.

Merendeel natuurherstelmaatregelen in de Natura 2000-gebieden uitgevoerd en in uitvoering.

Voorbeelden van Natura 2000-gebieden waar veel maatregelen zijn uitgevoerd zijn in videoberichten te zien: [Project Leegveld](#) Deurnsche Peel en Mariapeel, [Ulvenhoutse Bos](#), [Langstraat](#), [Groote Heide](#), [Leenderbos](#) en [De Plateaux](#).

In onderstaande tabel zijn de hectares herstelmaatregelen (opgave, afgerond, uitvoering, restopgave), gefinancierd met Landelijk Programma Natuur (LPN), opgenomen die de provincie richting het Rijk heeft gerapporteerd over de Natura 2000-gebieden, voor de periode 2021 - 2023.

Datum

11 februari 2025

Documentnummer

GS : 6007590

PS : 6076971

Overzicht uitvoering herstelmaatregelen Landelijk Programma Natuur (LPN) 2021 - 2023¹								
	Verbetering kwaliteit ² in ha				Hydrologische verbetering ³ in ha			
	Opgave	Afgerond	Uitvoering	Restopgave	Opgave	Afgerond	Uitvoering	Restopgave
Brabantse Wal	2.063	14%	25%	60%	660	48%	52%	0%
Deurnsche Peel en Mariapeel	1.000	46%	44%	10%	900	17%	56%	28%
Groote Peel	600	57%	43%	0%	500	0%	0%	100%
Kampina & Oisterwijkse Vennen	1.055	15%	66%	19%	2.245	0%	100%	0%
Kempenland - West	2.265	7%	26%	67%	1.650	2%	34%	65%
Langstraat	82	79%	21%	0%	5	0%	100%	0%
Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	2.248	37%	56%	7%	187	0%	39%	61%
Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	960	11%	89%	0%	6.380	64%	36%	0%
Oeffelter Meent	42	43%	57%	0%				
Regte Heide & Riels Laag	200	0%	91%	9%	600	0%	90%	10%
Strabrechtse Heide	2.000	55%	19%	27%	700	7%	16%	77%
Ulvenhoutse Bos	210	52%	48%	0%	300	0%	78%	22%
Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	310	0%	100%	0%	1.210	74%	26%	0%

Met de [Statenmededeling Aanpak Landelijk Gebied](#) d.d. 4 februari 2025 hebben wij uw Staten geïnformeerd hoe wij, na het vervallen van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG), meer de regie gaan nemen om het doelbereik te realiseren rond de Natura 2000-gebieden. De pakketten van maatregelen en onderzoeken zijn een onderdeel (bouwsteen) van de opgaven

¹ Bron: [Natuur in Nederland 2023 \(Tiende voortgangsrapportage Natuur\) - IPO-BIJ12-LVN](#)

² Verwijderen opslag, plaggen, begrazing, verschralen, bekalken, kleinschalige aanleg en inrichting

³ Hydrologisch onderzoek, moerasontwikkeling, waterpeil verhogen, vernatten, onderhoud aan sloten, water vasthouden, verontdiepen

in de Aanpak Landelijk Gebied. Andere onderdelen van de opgaven zijn: de gebiedsdoelen stikstof (BOS2.0), overgangsgebieden, Natuurnetwerk Nederland (NNN), KRW-opgave (beekherstel en verdrogingsbestrijding) en Perspectief Landbouw

Datum

11 februari 2025

Documentnummer

GS : 6007590

PS : 6076971

Met de [Statenmededeling "Natuurdoelanalyses Brabantse Natura 2000-gebieden"](#) d.d. 28 februari 2023 hebben wij uw Staten geïnformeerd over de resultaten van de uitgevoerde natuurdoelanalyses (NDA's).

Deze [NDA's](#) vloeien voort uit het Programma stikstofreductie en natuurverbetering, dat in het kader van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering door de Minister van Natuur en Stikstof is vastgesteld.

De pakketten maatregelen en onderzoeken vormen samen met de herijking van de BOS (2.0) de aanvullende maatregelen zoals bedoeld in stap 1 van het stappenplan Brabant Openhouden. Wij hebben uw Staten hierover geïnformeerd met de [Statenmededeling "Brabant Openhouden en herijking van Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof BOS"](#) d.d. 12 december 2023.

Zoals omschreven in de voornoemde Statenmededeling "Natuurdoelanalyses Brabantse Natura 2000-gebieden" hebben wij de NDA's in maart 2023 aangeboden voor advies aan de [Ecologische Autoriteit \(EA\)](#). De EA heeft voor alle stikstofgevoelige gebieden [advies gegeven over de NDA's](#).

Nadat de EA de adviezen heeft uitgebracht zijn wij gestart met het opstellen van een pakket van maatregelen en onderzoeken per gebied. In een pakket staan de prioritaire onderzoeken en maatregelen uit de NDA's en de adviezen van de EA die nog nodig zijn voor het behalen van de doelen in de Natura 2000-gebieden. Hiermee wordt maximaal ingezet op natuur-/hydrologieherstel. In een later stadium kijken we of nog verdere maatregelen en onderzoeken voor de Natura 2000-gebieden nodig zijn (latere stappen uit het voornoemde stappenplan Brabant Openhouden).

Met de [Statenmededeling "Maatregelen en onderzoeken Natuurdoelanalyse Peelvenen"](#) d.d. 25 juni 2024 hebben wij uw Staten geïnformeerd over het vaststellen van het eerste pakket van maatregelen en onderzoeken natuurdoelanalyse voor twee Natura 2000-gebieden (Groote Peel en Deurnsche Peel en Mariapeel). Nu volgen de pakketten van maatregelen en onderzoeken natuurdoelanalyse voor de overige Natura 2000-gebieden.

Bevoegdheid

Vanuit artikel 2.18 Omgevingswet dienen Gedeputeerde Staten er zorg voor te dragen dat de benodigde instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen worden genomen, zodat de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000-gebieden worden gehaald. Uw Staten kunnen hiervan kennisnemen vanuit uw controlerende rol.

Rollen en belangen

De provincie heeft de wettelijk taak de natuur te beschermen en het Natuurwerk Nederland te realiseren. Voor de Natura 2000-gebieden heeft de provincie de plicht Natura 2000-beheerplannen elke zes jaar te actualiseren en de maatregelen te treffen voor het invullen van de natuurdoelen voor deze gebieden. De provincie ontvangt voor het uitvoeren van de natuurtaken jaarlijks en ad hoc financiële bijdragen van het Rijk. De middelen worden ingezet via opdrachten of een subsidieregeling (bijv. subsidie LPN – Landelijk Programma Natuur).

Datum

11 februari 2025

Documentnummer

GS : 6007590

PS : 6076971

Kernboodschap

1. *Wij geven met het opstellen van pakketten van maatregelen en onderzoeken voor de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden een vervolg op de NDA's en de [adviezen van de Ecologische Autoriteit](#).*

In de NDA's en de adviezen van de EA staan maatregelen en onderzoeken genoemd die bijdragen aan het bereiken van de natuurdoelen. Een groot deel van de maatregelen en onderzoeken in de NDA's, veelal binnen de Natura 2000-gebieden, zijn succesvol uitgevoerd of in uitvoering. Maar er is een restopgave die vooral buiten de Natura 2000-gebieden ligt. De provincie heeft de nog op te pakken en uit te voeren projecten en onderzoeken geprioriteerd naar urgentie, effectiviteit, uitvoerbaarheid, draagvlak en kosten. Uit deze prioritering zijn bijgevoegde pakketten ontstaan. Dit zijn naar onze mening de belangrijkste onderzoeken en de meest effectieve maatregelen om een achteruitgang van de natuurwaarden te voorkomen en te komen tot een invulling van de verbeterdoelen. We zetten hiermee maximaal in op natuurherstel (inclusief hydrologie). In een later stadium op weg naar geborgd natuurherstel beoordelen we opnieuw de stand van de natuur en zo nodig de overige maatregelen en onderzoeken uit de NDA's en adviezen van de EA. Daarbij gebruiken we monitoringsgegevens en onderzoeksresultaten die dan beschikbaar zijn.

2. *De pakketten maatregelen en onderzoeken zijn onderdeel van de opgaven in de Aanpak Landelijk Gebied.*

Wij geven meer sturing aan de te bereiken doelen in de gebieden rond de Natura 2000-gebieden door het aanbieden van bouwstenen/kaders aan de GGA's. Bij de vervolgstappen voor de ALG zien wij toe op een invulling van dit gegeven natuurkader.

3. *Wij geven met de pakketten invulling aan stap 1 van het stappenplan in het kader van [Brabant Openhouden](#) voor de natuurherstelmaatregelen.*

In de Statenmededeling van d.d. 12 december 2023 staat op welke wijze we met het stappenplan ervoor zorgen dat vergunningverlening voor de Omgevingswet mogelijk wordt en blijft, voor maatschappelijke en economische ontwikkelingen, door toe te werken naar een goede staat van instandhouding van de natuur. Een belangrijke eerste stap hiervoor is het ontwikkelen van een stevig pakket aan natuurherstel- en stikstofreducerende maatregelen (BOS 2.0).

4. *Voor het uitvoeren van maatregelen en onderzoeken zijn verschillende budgetten beschikbaar.*

We maken gebruik van het reguliere Natura 2000-herstelmaatregelbudget en de middelen van het Rijk vanuit de tweede fase van het Landelijk Programma Natuur (LPN). De financiële strategie opgezet in de ALG is leidend.

Datum

11 februari 2025

Documentnummer

GS : 6007590

PS : 6076971

Consequenties

Met het vaststellen van de maatregelenpakketten is het mogelijk om duidelijkheid te geven welke maatregelen en onderzoeken vanuit het natuurdomein (inclusief hydrologische maatregelen) de komende jaren prioriteit hebben. Daarmee is dit pakket een bouwsteen voor de ambitie om Brabant open te houden. Uit andere provinciale programma's komen de overige bijdragen.

Europese en internationale zaken

Met onze aanpak werken we aan internationale verplichtingen die voortkomen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn, de Kaderrichtlijn Water en de Nitraatrichtlijn.

Communicatie

De provincie communiceert via haar website over het vervolg op de NDA's waaronder het vaststellen van de pakketten maatregelen en onderzoeken NDA's.

Vervolg

Het uitvoeren van maatregelen en onderzoeken en het monitoren van resultaten wordt voortgezet. Op 14 maart worden de Staten in een bijeenkomst over de pakketten maatregelen en onderzoeken NDA's nader geïnformeerd.

Bijlagen

1. Pakketten van maatregelen en onderzoeken natuurdoelanalyses twaalf stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.
 - a. Notities (documentnummer 6070868)
 - b. Tabellen (documentnummer 6071161)

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA